

Секція: ПРОБЛЕМИ ЗАРАЗНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН

УДК 619:615.284:616.995.132:636.4

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук

ШАГАНЕНКО Р.В., канд. вет. наук

ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ФОРМ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ БЕНЗИМІДАЗОЛУ ЗА КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗІВ СВИНЕЙ

Вивчали вплив препаратів групи бензimidазолу за кишкових нематодозів свиней. Розглядали 7,5% емульсію бровальзену, з діючою речовиною альбендазол. Порівнювали її вплив з порошком бровадазолу із вмістом піперазину адипінату та фенбендазолу. Виявили вищу ефективність емульсії. Рекомендували її застосування за аскарозу, трихурузу та езофагостомозу свиней.

Ключові слова (Keywords): 7,5% емульсія бровальзену, порошок бровадазолу, екстенсивність інвазії (ЕІ), інтенсивність інвазії, екстенс- та інтенсефективність препаратів.

Серед інвазійних хвороб свиней набули широкого розповсюдження кишкові нематодози. Це аскароз, трихуроз та езофагостомоз. Вони стримують розвиток галузі тваринництва, часто реєструються у свинарських господарствах. Наявні хвороби завдають значних економічних збитків господарствам [1-3]. При цьому проблема лікування та профілактики асоціативних інвазій свиней тісно пов'язана з проведенням дегельмінтизації поголів'я високоефективними, екологічно безпечними, економічно доступними вітчизняними антигельмінтиками у різних лікарських формах [4-6].

З цією метою вивчали ефективність окремих лікарських форм антигельмінтиків групи бензimidазолу [6-8]. Розглядали дію 7,5% бровальзен емульсії та порошку бровадазол-плюс. Дослід проводили за наявних нематодозів свиней у ТОВ «Колос-Євросвинка» Володарського району Київської області.

За методом аналогів було сформовано три групи тварин. Дві дослідні та одну контрольну. У кожній групі було по десять тварин уражених кишковими нематодами.

Поросяткам 1 групи всередину, індивідуально, з питною водою вводили 7,5% бровальзен емульсію. Разова доза 1,3мл/10кг маси тіла. Свиням другої групи всередину з кормом, груповим методом задавали бровадазол-плюс. Доза на тварину – 1,5 г/10 кг маси тіла. Препарати вводили двічі через 24 години у ранішню годівлю. Тварини контрольної групи під час досліду залишались без лікування.

Було визначено, що більш ефективним засобом лікування виявилась бровальзен емульсія. Після її дворазового примінення на 2 день дослідження знизилось ураження тварин кишковими нематодами. Яйця аскарисів залишилися лише у трьох голів. Екстенсивність (ЕІ) аскарозної інвазії дорівнювала 30%. Інтенсивність інвазії (ІІ) зменшилась до 8 екземплярів яєць у 1 краплині флотаційного розчину. Уражених трихурисами було 5 голів (ЕІ= 50% з ІІ – 10 екз. яєць). Яйця езофагостом виявили у 4-х голів (ЕІ = 40% з ІІ – 5 екз. яєць). На 10 добу тварини повністю звільнились від аскарозної інвазії. Екстенсивність трихурузної та езофагостомозної інвазії зменшилась до 20% за ІІ, відповідно, – 5 і 2 екз. яєць. На 30 день дослідження уражених кишковими нематодами поросят не виявили. Екстенсефективність (ЕЕ) та інтенсефективність (ІЕ) препарату дорівнювала 100%.

Лікування бровадазолом-плюс, що містить фенбендазол та піперазину адипінат було менш ефективним. На 2-й день дослідження ураженими аскарозом та езофагостомозом залишилось по 5 голів. ЕІ дорівнювала 50% за ІІ, відповідно, 10 та 8 екз. яєць. Яйця трихурисів

виявили у 7 голів. ЕІ була 70% з ІІ – 11 екз. яєць. На 10 добу дослідження екстенсивність ураження кишковими нематодами знизилась. ЕІ аскарисами та езофагостомами зменшилась до 30% за ІІ, відповідно, – 7 та 5. Екстенсивність ураження трихурисами – до 40% при ІІ – 8 екз. яєць. На 30 день дослідження уражених аскарисами і езофагостомами не виявили. ЕЕ та ІЕ препарату становила 100%. Щодо трихурисів, то їх яйця діагностували у 2-х голів. ІІ дорівнювала 6 екз. яєць. ЕЕ та ІЕ препарату була 80%.

Порівняння ефективності різних форм антигельмінтиків: емульсії та порошку, виявили вищу ефективність емульсії. Це свідчить про перевагу цієї лікарської форми. В ній антигельмінтик знаходиться у диспергованому стані. Емульсія має велику вільну активну поверхню. Останнє збільшує ступінь її взаємодії з кишковими паразитами. Це дає можливість рекомендувати застосування бровальзен емульсії за кишкових нематодозів свиней.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин в Україні / [Ю. Ю. Довгій, О. А. Дубова, Д. В. Фещенко, В. А. Корячков, Т. І. Бахур, О. А. Згозінська, А. І. Драгальчук]. Житомир: Полісся, 2012. 272 с.
2. Сафиулин Р.Т. Распространение и экономический ущерб от основных гельминтозов животных/ Р.Т. Сафиулин // Ветеринария, 1997. № 6. С. 28–32.
3. Фещенко Д. Особливості епізоотології, патогенезу та терапії змішаної нематодозної інвазії свиней // Вет. мед. України, 2008. №4. С.18–20.
4. Prichard R.K. Anthelmintic resistance in nematodes extent, resent understanding and future directions for control and research // Int. Parasitol, 1990. V. 20. № 4. P. 515–521.
5. Сучасні підходи до створення та застосування проти паразитарних препаратів / І.Я.Коцюмбас, О.І.Сергієнко, Л.М.Ковальчик та інші. // Вет. медицина України, 2010. №11. С. 14-17.
- Каталог препаратів ветеринарної медицини НПФ «Бровафарма». К., 2018. 126 с.
6. Березовський А. Біологічний розподіл та екскреція антгельмінтиків при фармакотерапії продуктивних тварин/ А. Березовський // Вет. медицина України. 2004. №5. С. 43-44.
7. Березовський А.В. Лікарські препарати нового покоління для ветеринарної медицини / А.В. Березовський. К.: Ветінформ, 2018. 88 с.

УДК 639:615.918:633.15

АНДРІЙЧУК А.В., канд. вет. наук

ЗОЦЕНКО В.М., канд. вет. наук

РУБЛЕНКО І.О., д-р вет. наук

ОСТРОВСЬКИЙ Д.М., асистент

ТАРАНУХА С.І., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

УРАЖЕННЯ КАЧАНІВ КУКУРУДЗИ Т-2, F-2 ТОКСИНАМИ ТА ДОНОМ У ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

Встановлений випадок контамінації качанів кукурудзи трьома видами фузаріїв: *Fusarium moniliforme*, *F. graminearum* та *F. culmorum*. Внаслідок цього в польових умовах зерно містило Т-2 токсин, зеараленон та вомітоксин.

Ключові слова (Key words): зерно кукурудзи, контамінація грибами, фузарії, мікотоксини, Т-2, F-2 токсини, вомітоксин.

Кукурудза досить часто вражається токсигенними мікроміцетами, як наслідок, містить мікотоксини. Згодовування тваринам зерна, що контаміноване токсичними метаболітами грибів, може призводити до розвитку мікотоксикозів [1]. На початку двадцятого століття на Далекому Сході виникло захворювання людей відоме під назвою “п’яний хліб”, причиною якого були токсини *F. graminearum* [2]. Пізніше цей грибок виявився причетним до випадків фузаріотоксикозу свиней з розвитком вульвовагінітів. Захворювання виникало після споживання зерна кукурудзи, ячменю та пшениці, уражених *F. graminearum*, що продукував речовину з естрогенною дією зеараленон (F-2 токсин) та трихотеценовий мікотоксин дезоксінваленол (ДОН) або вомітоксин.